

Vybrané kapitoly ze sociologie práva

zkušební okruhy šk. r. 2021

1. Právo, ekonomika, politika jsou systémy otevřenými nebo uzavřenými? Uveďte argumenty pro a proti.
2. V čem spočívá metodologický přístup označovaný v sociologii jako sociologismus.
3. Které důvody vedly ke vzniku sociologie práva jako speciální disciplíny?
4. Kdo položil základy sociologie práva v Evropě a Spojených státech?
5. Čím se zabývá sociologie práva?
6. V čem spatřujete přínos sociologie práva pro právní vědu a praxi?
7. Kdo je pokládán za faktického zakladatele sociologie práva?
8. Charakterizujte pojetí sociologie jako vědy o sociálních faktech.
9. Uplatňují se zásady Weberova pojetí byrokracie i dnes?
10. Jaké typy panství popisuje Max Weber?
11. Kdo vydal první českou učebnici sociologie práva?
12. Jaký je vztah práva a mravnosti podle Chalupného?
13. Čím se liší mechanická solidarita od organické solidarity? Jaký typ práva odpovídá mechanické solidaritě a jaký organické solidaritě?
14. Je možné najít prvky mechanické solidarity i v současné společnosti?
15. Jaká znáte představitele brněnské sociologické školy?
16. Srovnej práce k tématu sebevražednost Durkheima a Masaryka.
17. Charakterizujte sociologicko právní směry.
18. Jakých forem nabývá volné právo?
19. Jaké funkce plní právo v životě společnosti dle představitelů zájmové jurisprudence?
20. Co považoval za právo americký právní realismus.
21. K čemu budou podle Pounda využívány sociologické metody a techniky?
22. Charakterizujte behaviorismus. Jak se myšlenky tohoto směru využily pro zkoumání práva?
23. Které oblasti sociálního života v sobě zahrnuje právo?
24. Co vyjadřuje konstatování, že právo je jev historický, antropologický a sociokulturní?
25. Co je to kultura a co tvoří její jádro?
26. Ze kterých základních prvků se skládá kultura?
27. Odlište od sebe pojmy enkulturace, akulturace a socializace.
28. Co je cílem a funkcí enkulturace?
29. Charakterizujte koncepci kulturního kapitálu.
30. Uveďte základní činitele enkulturace.
31. V čem spočívá právní socializace?

32. Která stádia charakterizují průběh právní socializace?
33. Jak spolu souvisí kulturní relativismus a etnocentrismus?
34. Jaké jsou nejčastější formy etnocentrismu?
35. Charakterizujte multikulturalismus jako myšlenkový a politický směr a dnešní přístupy k jeho uplatňování.
36. Charakterizujte rozdíl mezi chováním a jednáním.
37. V čem spočívá proces institucionalizace lidského chování?
38. Rozlište institucionalizované, neinstitucionalizované a deviantní chování.
39. Co je cílem institucionalizace lidského chování?
40. Které jsou definiční znaky sociální normy?
41. Charakterizujte sociální sankce a uveďte jejich druhy.
42. Které druhy sociálních norem znáte a jak se sociální normy obvykle třídí?
43. Jak lze charakterizovat vztah právních a morálních norem?
44. Které znaky odlišují právní normy od ostatních sociálních norem?
45. Jakou roli hrají v sociálních vztazích sociální instituce?
46. Se kterými sociálními deviacemi jste se setkali na svém pracovišti?
47. Co pokládáte v současné době za pozitivní deviaci?
48. Je možné pokládat českou společnost za anomickou?
49. Čím se od sebe odlišují teorie sociální deviace? Srovnajte teorie strukturálně funkcionální, konfliktní a interpretativní.
50. V čem spočívá moderní sociální konflikt?
51. Zamyslete se nad problémy současné socializace. Jaký je vztah mezi socializací a individualizací?
52. Jaké systémy sociální kontroly znáte?
53. Na čem je založena vnitřní kontrola?
54. Proč je právo v současnosti jedním z nejvýznamnějších nástrojů sociální kontroly?
55. Jakou roli plní právní vědomí ve vztahu k právu?
56. Jak je právní vědomí strukturováno?
57. Jaký je rozdíl mezi vědomím práva a právní informovaností?
58. Co znamená právní zásada *ignorantia iuris neminem excusat*?
59. Ze kterých dvou položek se skládá mínění o právu?
60. Jak charakterizujeme právní cítění?
61. Co to jsou postoje k právu a jakou roli hrají v lidském chování?
62. Charakterizujte jednotlivé body škály postojů k právu.
63. Vyjádřete souvislost práva, právního vědomí a právního chování.
64. Jak působí právní normy v lidské motivaci?
65. Jak lze vyjádřit efektivnost právních norem?
66. Je možná 100 % reprezentativnost?
67. Vyjmenujte rozdíly mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem?
68. Kde stojí hypotézy v kvalitativním výzkumu?
69. K čemu slouží filtrační otázky?

70. Které procedury se dají dobře kombinovat?
71. Jaký je hlavní rozdíl mezi anketou a dotazníkem?
72. Co jsou falešné korelace?